

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Jana Schneeweise a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: D. M.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě ze dne 25. 12. 2020 na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a skutkové okolnosti

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal, aby soud označil jako nezákonné zásahy dvě jednání příslušníků Policie České republiky (dále jen „PČR“). K prvnímu zásahu mělo dojít dne 20. 11. 2020 (dále jen „Zásah ze dne 20. 11. 2020“), kdy byl žalobce dle svých tvrzení šikanován ze strany příslušníků PČR při chůzi na metro ve Vrchlického sadech u hlavního nádraží v Praze z důvodu, že neměl nasazenou roušku. Druhá situace se odehrála dne 16. 12. 2020 na stejném místě, tedy ve Vrchlického sadech (dále jen „Zásah ze dne 16. 12. 2020“), kdy byl žalobce verbálně a fyzicky napaden hlídkou PČR, která porušila jeho práva a způsobila mu zranění, které vyústilo v šest dní pracovní neschopnosti. Zásah ze dne 16. 12.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

2020 byl zneužit jako protiprávní čin žalobce v usnesení o zahájení trestního stíhání a ve vazebním řízení dne 18. 12. 2020.

II. Obsah žaloby

Zásah ze dne 20. 11. 2020

2. V žalobě žalobce k Zásahu ze dne 20. 11. 2020 uvedl, že jej uvedeného dne při chůzi ve Vrchlického sadech zastavila hlídka PČR a dotázala se jej, proč nemá roušku. Jeden z policistů žalobce označil za „idiota“ a následně do něj po 2 až 4 minutové diskusi strčil, kopl jej a šlápl mu na nohu. Policista šlápnutí na nohu žalobce nejprve popíral, následně se však „účelově“ omluvil. Uvedený policista zároveň oznámil přestupek žalobce, který jej měl urážet. Přitom to byl právě tento policista, kdo žalobce verbálně a fyzicky napadl jako první. Skutečnost, že policista označil žalobce za „idiota“ není v žádném, ani stížnostním spisu uvedena. Uvedený policista žalobce začal jako první urážet na veřejném místě poté, co jej s kolegy obklíčili a hrozili mu pro neexistující přestupek s rouškou venku. Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 16. 11. 2020, č.j. MZDR 15757/2020-39/MIN/KAN (dále jen „**Ochranné opatření**“) přitom dle žalobce povinnost nosit roušku venku v parku po cestě do práce nenařizovalo.

Zásah ze dne 16. 12. 2020

3. K zásahu ze dne 16. 12. 2020 pak žalobce uvedl, že PČR nemá právo mu říkat, co a jak má dělat s jeho telefonem a v této souvislosti zmínil událost ze dne 16. 11. 2017, k níž mělo dojít na ORL ambulanci ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze. Uvedl, že je jeho právem natáčet si zákrok policistů, nejen kontrolu totožnosti. Policisté jej neměli po agresí, kterou vyvolali svým protiprávním jednáním, právo prohledávat. Poté, co žalobce na jednoho z policistů plivnul, na něj policisté nesměli zaútočit fyzickou silou, neboť to bylo značně nepřiměřené. Navíc jej krivě nařkli z agresivního chování, které měl stupňovat na vzdálenost několika metrů. Byli to však policisté, kdo na žalobce mířil zbraní.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě soudu navrhl, aby žalobu zamítl. Konstatoval, že s tvrzeními žalobce nesouhlasí a uvedl, že značná část skutkového děje se v obou případech odehrála jinak, než tvrdí žalobce. Ze žaloby samotné, ale také z Návrhu na vyřízení stížnosti ze dne 15. 12. 2020, č.j. KRPA-298242-14/ČJ-2020-00157-S a z videozáznamu Zásahu ze dne 20. 11. 2020 (dále jen „**Videozáznam zásahu ze dne 20. 11. 2020**“) vyplývá, že policisté při jednání se žalobcem reagovali na situaci, kdy se žalobce pohyboval na veřejně přístupném místě v okruhu menším než 2 metry od ostatních osob bez ochranných prostředků dýchacích cest. Uvedeným jednáním porušoval povinnosti stanovené Ochranným opatřením, což mohlo naplnit skutkovou podstatu přestupku na úseku ochrany veřejného zdraví (§ 92n odst. 1 písm. b) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů). Policisté vykonávající v daném místě dohled nad veřejným pořádkem chtěli žalobce na možné protiprávní jednání upozornit a v souladu s § 63 odst. 2 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o policii**“) jej jako osobu podezřelou z přestupkového jednání ztotožnit. Z Videozáznamu zásahu ze dne 20. 11. 2020 je zřejmé, že k žádnému kopání do žalobce nedošlo, šlápnutí na nohu nebylo úmyslné a trvalo jen krátce. Policista od žalobce po jeho upozornění ihned odstoupil. Co se týče urážek

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

policisty vůči žalobci, k několika slovním invektivám ze strany policisty skutečně došlo, čímž policista porušil zásadu zdvořilosti dle § 9 zákona o policii a také pravidla při jednání s osobami dle odst. 3 písm. b) a d) Etického kodexu Policie. Žalobce podal na uvedené jednání policisty stížnost, kterou kontrolní orgán shledal ve vztahu k porušení zásady zdvořilosti částečně důvodnou. Žalovaný i přesto konstatoval, že uvedený postup nebyl nezákonným zásahem. Byť ze strany PČR došlo k dílčím pochybením při dodržování pravidel zdvořilosti, závažnost postupu a míra zásahu do práv žalobce nedosahují takové intenzity, aby byl uvedený postup označen za nezákonný. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2018, č.j. 6 As 48/2018 – 35 s tím, že některé nezákonné jednání správního orgánu nemusí být nezákonným zásahem kvůli nedosažení určité intenzity zásahu do právní sféry adresáta. Je nutno brát v potaz celý průběh skutkového děje, kdy od počátku úkonu vůči žalobci byl zasahující policista verbálně dehonestován stran vzhledu a tloušťky a žalobce následně také uvedl,

že by policistovi „rozbil hubu“. Policista naopak vystupoval po celou dobu klidně a snažil se s žalobcem komunikovat tak, aby situaci dále neeskaloval.

5. Stran tvrzení o křivém nařčení z přestupku žalovaný konstatoval, že PČR je povinna oznamovat podezření z přestupku, o němž se dozví, přičemž plnění právní povinnosti nemůže být zároveň přestupkem. Není přitom rozhodné, zda přestupek směřuje proti třetí osobě, proti veřejnému pořádku, proti policistovi samotnému či proti úkonu policie. Policista má nadto dbát i své vlastní cti, vážnosti a důstojnosti, policisty nelze vylučovat ze zákonné ochrany před protiprávním jednáním. Z Videozáznamu zásahu ze dne 20. 11. 2020 je přitom zjevné, že skutkové okolnosti podezření z přestupkového jednání naplňují. Oznámením o podezření z přestupkového jednání ještě nedochází k žádnému zásahu do práv podezřelého. Celý proces oznamování jde mimo jeho osobu, v dané věci navíc zřejmě ani neprobíhalo žádné šetření ve smyslu § 74 zákona o policii. U urážek se šetření na úrovni PČR neprovádí. Podobně nedochází k zásahu samotným podáním oznámení podezření ze spáchání přestupku jakýmkoliv jiným subjektem. Oznámení není pro správní orgán závazné. Až sám správní orgán projednávající přestupky případně koná další šetření, věc buď odloží, nebo koná úkony před zahájením řízení, případně řízení zahájí; v této fázi jsou garantovány záruky spravedlivého procesu, proti rozhodnutí lze využít opravné prostředky, bránit se správní žalobou atd.
6. Následně žalovaný konstatoval, že v oblasti posuzování urážek úředních osob je správní praxe nejednotná a je dán široký prostor pro správní uvážení (někde je více kladen důraz na důstojnost úředních osob a respekt k veřejné moci, jinde na svobodu projevu, byť i zneužitou či zneváženou). Každopádně samotným oznámením podezření ze spáchání přestupku příslušnému orgánu k zásahu nedochází. Úkolem PČR je podezření na spáchání přestupků oznamovat a až na straně správního orgánu je těžiště právního hodnocení, případně posouzení škodlivosti skutku. Dle žalovaného tak byl postup PČR vůči žalobci při Zásahu ze dne 20. 11. 2020 v souladu se zákonem.
7. K tvrzenému Zásahu ze dne 16. 12. 2020 pak žalovaný uvedl, že z Návrhu na vyřízení stížnosti ze dne 9. 2. 2021, č.j. KRPA-9290-7/ČJ-2021-00157-S a z videozáznamu Zásahu ze dne 16. 12. 2020 (dále jen „Videozáznam zásahu ze dne 16. 12. 2020“) plyne, že policisté prováděli dohled na dodržování veřejného pořádku ve Vrchlického sadech, kde dochází

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

k častým projevům protiprávního jednání a k výskytu hledaných osob. Policisté zde v souladu s § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii chtěli provést kontrolu totožnosti žalobce, přičemž ten již před samotnou zákonnou výzvou k prokázání totožnosti reagoval na policisty urážlivým způsobem a odmítal součinnost. Z Videozáznamu ze dne 16. 12. 2020 je zřejmé, že s ohledem na skutečnost, že od samého počátku byli policisté žalobcem verbálně uráženi a žalobce vystupoval agresivně, existovalo zde podezření z protiprávního jednání naplňujícího skutkovou podstatu přestupku znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci. Tvrzení žalobce, že mu bylo znemožněno pořizovat si záznam, označil žalovaný za částečně nepravdivé. Žalovaný plně respektuje právo veřejnosti kontrolovat výkon veřejné moci mimo jiné používáním audio či videozáznamů nebo fotografií policistů při výkonu služby na veřejně přístupném místě. Důležitou podmínkou ovšem je to, že jednáním osoby, která natáčí či jinak zaznamenává zákrok PČR, nesmí být zasahováno nad míru přiměřenou situaci do osobnostních práv policistů či třetích osob, případně nesmí být narušován průběh služebního zákroku.

8. Je nutno brát v potaz, že ze strany policisty se jednalo o bezprostřední reakci na předchozí verbálně agresivní a urážlivé jednání žalobce vůči policistům, kteří jej oslovili. V takovém případě je legitimní, že s ohledem na nutnost splnění účelu, pro který byl zákrok realizován a také s ohledem na zachování zdraví žalobce a zúčastněných policistů může být osobám znemožněno volně nakládat s předměty, které mají u sebe (mobilní telefony, fotoaparáty apod.). Z Videozáznamu zásahu ze dne 16. 12. 2020 plyne, že policisté žalobce upozornili, že má daný předmět odložit, avšak žalobci v pořizování záznamu nijak nebránili a k odnětí věci došlo až v průběhu prohlídky osoby prostupem podle § 35 odst. 2 písm. c) zákona o policii, kdy proti osobě směřoval jiný úkon, hrozilo nebezpečí, že osoba bude klást odpor a bylo dáno podezření, že má u sebe zbraň. Důvody k provedení prohlídky byly dány také dle písm. b) předmětného ustanovení, protože vůči žalobci již probíhal zákrok. Postup PČR vyvolal žalobce svým agresivním jednáním a nulovou ochotou k součinnosti. Je také patrné, že policista provedl prohlídku osoby v souladu se zásadou přiměřenosti dle § 11 zákona o policii a žádným způsobem žalobce fyzicky nenapadal. Byl to naopak žalobce, kdo po ukončení prohlídky úmyslně a cíleně na policistu plivnul. Z důvodu ohrožujícího jednání žalobce, kdy existovala důvodná obava, že může být ohroženo zdraví policisty (obzvláště v době, kdy byl z důvodu výskytu vysoce nakažlivé a nebezpečné infekční nemoci vyhlášen nouzový stav) bylo vůči žalobci užito donucovacích prostředků (chvaty a hmaty a pouta). Žalobce nepředložil žádné důkazy, které by jakkoliv potvrzovaly jím tvrzené zdravotní komplikace. O jakémkoliv zranění nevypovídá ani Videozáznam zásahu ze dne 16. 12. 2020. Z důkazních materiálů je patrné, že policisté svým jednáním vůči žalobci nijak nevybočili z mezí zákona o policii a zákonost postupu byla dodržena rovněž s ohledem na přiměřenost zvoleného postupu. Žalovaný tak nepovažoval za nezákonný ani Zásah ze dne 16. 12. 2020.
9. Závěrem uvedl, že z důkazních materiálů a textu žaloby plyne, že je to právě žalobce, kdo opakovaně vystupuje vůči zasahujícím policistům urážlivě a používá vůči nim vulgární výrazy a dehonestující výroky. Žalobce se do konfliktů s PČR dostává v důsledku vlastního jednání, kdy buď otevřeně fyzicky, anebo alespoň verbálně napadá jiné osoby. Žalobce také opakovaně podává stížnosti a správní žaloby na postup PČR, v nichž mimo jiné uvádí, že byl ze strany policistů fyzicky napadán a vystaven verbálními urážkami a výhrůžkami. V jednání před soudy se však takové jednání ze strany policistů zatím neprokázalo. Tvrzení žalobce týkající se agresivního jednání policistů vůči žalobci jsou v tomto směru vždy smyšlená. V této souvislosti žalovaný poukázal na rozsudky

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2019, č.j. 14 A 194/2018 – 52 a ze dne 10. 2. 2020, č.j. 14 A 88/2019 – 49.

IV. Doplnění žaloby ze dne 23. 3. 2022

10. V doplnění žaloby, které bylo soudu žalobcem do datové schránky zasláno dne 23. 3. 2022 v 00:17 hod žalobce k Zásahu ze dne 16. 12. 2020, uvedl, že Ochranné opatření, kterým žalovaný argumentoval, pozbylo dne 20. 11. 2020 své účinnosti. Navíc Vrchlického sady podle žalobce nejsou zastavěným územím, ale je zde stavební uzávěra na základě rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy. Dále žalobce argumentoval tím, že chodník je ve Vrchlického sadech široký 8 m a dlouhý několik set metrů. Následně žalobce zopakoval svou žalobní argumentaci vulgární formou a odkázal na některé další tvrzené útoky příslušníků PČR na jeho osobu.

V. Ústní jednání konané dne 23. 3. 2022

11. Při ústním jednání setrvaly obě strany na svých procesních stanoviscích. Soudu při jednání provedl dokazování Videozáznamem zásahu ze dne 20. 11. 2020 a Videozáznamem zásahu ze dne 16. 12. 2020.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze vycházel při přezkoumání namítaných zásahů ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 odst. 1 s.ř.s.).
13. Podle § 82 s.ř.s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
14. Podle § 87 odst. 1 s.ř.s. *soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Šlo-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, uloží soud tento zákaz nebo příkaz správnímu orgánu nebo obci, která takový sbor řídí nebo které je takový sbor podřízen.*
15. Podle § 9 zákona o policii *policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.*
16. Podle § 11 písm. c) zákona o policii *policista a zaměstnanec policie jsou povinni postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.*
17. Podle § 35 odst. 2 zákona o policii *policista je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud*
a) osobní svoboda osoby má být omezena,
b) proti ní směřuje zákrok, nebo
c) proti ní směřuje jiný úkon, hrozí nebezpečí, že osoba bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň.
18. Podle § 53 odst. 1 zákona o policii *policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

19. Podle § 53 odst. 2 zákona o policii před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.
20. Podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o některých přestupcích**“) fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že zneužije postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci.
21. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č.j. 1 Afs 217/2017 – 34 a tam citovanou judikaturu) je namístě ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo
(1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším slova smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).
22. V případě obou posuzovaných zásahů byla mezi stranami spornou otázka naplnění třetí podmínky pro poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem, tedy otázka zákonnosti zásahu PČR.
23. V případě zásahu ze dne 20. 11. 2020 spatřoval žalobce nezákonnost zásahu v tom, že jej jeden z policistů označil za „idiota“, dále mu šlápnul na nohu, strčil do něj a kopl jej a ze strany daného policisty došlo také k oznámení možného přestupkového jednání žalobce.
24. Co se týče skutečnosti, že žalobce byl ze strany policisty označen za „idiota“, soud zde žádnou nezákonnost neshledal. Celou situaci je nutno hodnotit jako celek, přičemž z Videozáznamu zásahu ze dne 20. 11. 2020 je jasně patrné, že to byl žalobce, který ji svým jednáním vyvolal a následně ji také záměrně eskaloval. Nelze přehlédnout, že žalobce od počátku zasahujícího policistu, který prováděl jeho ztotožnění, nevybíravě urážel a vysmíval se jeho fyzickým dispozicím a vzhledu. Tímto jednáním se přitom žalobce evidentně snažil vyvolat konflikt. Ze záznamu je patrné, že žalobce uvedenému policistovi řekl „Hele ty seš těhotněj jak moje přítelkyně“, „A jak jako, že vypadáš jako těhotnej? Co je to za urážku?“ a dále pokračoval „Ale já za to nemůžu, že seš vykrmenej, že ti ten pásek není pod tím břichem vidět“. Následně žalobce policistovi řekl: „To není urážení, že seš tlustej“.
25. Jak konstatoval v rozsudku ze dne 14. 4. 2021, č.j. 10 As 38/2021 – 33 Nejvyšší správní soud, „Institucím a orgánům, jež reprezentují veřejnou moc státu a v důsledku toho jsou nositeli pravomoci, jež občané napadají, přísluší vždy větší dávka tolerance, velkorysosti a nadhledu, než je tomu u jednotlivých občanů [nález ze dne 17. 10. 2000, sp. zn. I. ÚS 211/99 (N 152/20 SbNU 75)]. Klíčová je zásada, že veřejná správa je službou veřejnosti a každý zaměstnanec správního úřadu je povinen se k dotčeným osobám chovat zdvořile a vstřícně (§ 4 odst. 1 správního řádu). Z této zásady „však určitě neplyne, že si musí ze strany účastníka řízení vše nechat líbit“ (rozsudek NSS ze dne 1. 6. 2010, č.j. 2 As 35/2010 – 62, bod 22).“ V témže rozsudku pak Nejvyšší správní soud v souladu s doktrínou konstatoval, že však není důvod „tolerovat samoúčelné a cílené útoky na dobré jméno, čest, osobní důstojnost a mravní integritu strážníků či policistů, kdy ten který agresivní občan pouze ventiluje svoji averzi k veřejné moci,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

osobní problémy a frustrace či rozladění z předchozích negativních zkušeností s policií. Dále pak Nejvyšší správní soud v témže rozsudku uvedl, že pro posouzení každého takového jednání bude proto podstatné, zda jde o urážky, zesměšňování či jiné verbální napadání, „které není byt' i přehnanou, neoprávněnou a neodůvodněnou kritikou výkonu veřejné moci či veřejné správy obecně, ale útok má už spíše charakter osobně cíleného ataku na osobu strážníka (policisty), např. formou obscénních provokativních urážek, zesměšňování na veřejnosti, polemika nad sexuální orientací, rodinou a soukromím strážníka budou už překročeny akceptovatelné meze komunikace, které je nutno zachovávat. V opačném případě by se bez zákonné ochrany ocitly desítky a stovky tisíc zaměstnanců orgánů veřejné moci, resp. státní správy a samosprávy“.

26. V posuzovaném případě soud shledal, že atak žalobce vůči zasahujícímu policistovi byl samoučelný a jeho cílem byla toliko důstojnost zasahujícího policisty. Ze strany žalobce se přitom jednalo o způsob jeho obvyklého chování k příslušníkům PČR, což je soudu známo z jeho úřední činnosti a tato skutečnost ostatně plyne již z výroků žalobce obsažených v samotné žalobě. V posuzovaném případě proto soud dospěl k závěru, že vzhledem k charakteru a intenzitě jednání žalobce, který prvoplánově zaútočil na důstojnost policisty, nebylo povinností daného policisty takového napadání bez jakékoliv reakce strpět. I zasahující policista měl právo svou čest a důstojnost hájit a nazval-li žalobce po jeho atacích „idiotem“ a řekl-li žalobci, že je „hloupý“, nelze dopět k závěru, že by tím s ohledem na shora podaný výklad došlo z jeho strany k nezákonnému zásahu do veřejných subjektivních práv žalobce. Uvedenými výrazy policista žalobce počastoval z důvodu jeho předchozího jednání a mohlo-li užitím uvedených výrazů dojít k porušení nějaké povinnosti předmětného policisty, pak se s ohledem na již shora uvedené mohlo jednat nejvýše o porušení etického kodexu Policie. Intenzity nezákonného zásahu toto jednání podle soudu nedosáhlo.
27. Soud se neztotožnil ani s tvrzením žalobce o nezákonnosti zásahu spočívající v tom, že mu uvedený policista šlápnul na nohu, strčil do něj či do žalobce snad kopnul. Z předmětného Videozáznamu zásahu ze dne 20. 11. 2020 není patrné, že by se snad policista vůči žalobci choval jakkoliv agresivně či že by vůči němu jakkoliv úmyslně vystupoval s cílem jej zranit. Pakliže policista žalobci na nohu šlápnul, přičemž ono samotné „šlápnutí“ není vzhledem k umístění kamery ze záznamu jednoznačně patrné, došlo k němu nejspíše neúmyslně, což lze ostatně dovodit i ze skutečnosti, že jak správně uvedl žalovaný, policista od žalobce po jeho upozornění, že mu „stojí na noze“ okamžitě odstoupil a žalobci se omluvil. Skutečnost, že žalobce považuje omluvu ze strany policisty za účelovou, na tom, že k ní došlo, nic nemění a soud konstatuje, že naopak považuje uvedenou omluvu za vážně míněnou a upřímnou. Z provedeného dokazování také nevyplývá, že by policista do žalobce jakkoliv strkal, či do něj snad kopnul. Žádné takovéto jednání není z Videozáznamu zásahu ze dne 20. 11. 2020 patrné. Ani v této části skutkového děje tak podle soudu nelze spatřovat nezákonný zásah.
28. Naopak ve vztahu k žalobci lze uvést, že jeho jednání mohlo být způsobilé naplnit skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích, tedy přestupku znevažení úřední osoby při výkonu její pravomoci. Je nutno konstatovat, že policista, stejně jako každý jiný, má, je-li přesvědčen, že došlo ke spáchání přestupku,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

právo oznámit podezření ze spáchání daného přestupku příslušnému orgánu. Skutečnost, že tak policista po vulgárním slovním útoku žalobce skutečně učinil, nelze v žádném případě považovat za nezákonný zásah ze strany žalovaného.

29. Žalobce v souvislosti s uvedeným zásahem dále tvrdil, že povinnost mít na předmětném místě roušku z žádného právního předpisu nevyplývala. S uvedeným tvrzením žalobce se však soud nemůže ztotožnit, neboť jak plyne z výše citovaného bodu I.1 písm. e) Mimořádného opatření, v době, kdy k danému zásahu došlo, byl všem osobám zakázán *„pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa) jako je respirátor, rouška, ústenka, šál nebo jiné prostředky, které brání šíření kapének, a to na všech ostatních veřejně přístupných místech v zastavěném území obce, kde dochází na stejném místě a ve stejný čas k přítomnosti alespoň 2 osob vzdálených od sebe méně než 2 metry, nejedná-li se výlučně o členy domácnosti“*. Žalobce se přitom pohyboval na veřejně přístupném místě s vysokou koncentrací osob a byl tak povinen uvedený zákaz respektovat. Ani tento argument žalobce proto v posuzovaném případě nemůže obstát a policisté postupovali v souladu se zákonem, pokud žalobce, který danou povinnost nesplnil, zastavili, legitimovali a upozornili na porušení uvedené povinnosti.
30. Následně se soud zabýval zákonností Zásahu ze dne 16. 12. 2020. Soud se předně zabýval tvrzením žalobce, že mu policisté nemají právo říkat, co má dělat se svým telefonem. Tomuto závěru by bylo možno v obecné rovině přisvědčit a sám žalovaný ostatně ve vyjádření k žalobě konstatoval, že právo veřejnosti na to, aby si pořizovala záznamy zákroků policistů, respektuje. Jak však žalovaný správně konstatoval, toto právo není dáno vždy a je nutno posuzovat každou situaci jednotlivě. Z provedeného Videozáznamu zásahu ze dne 16. 12. 2020 plyne, že žalobce se vůči zasahujícím policistům choval agresivně a odmítal uposlechnout jejich výzev. Naopak začal zasahující policisty urážet a častovat je sprostými výrazy. Vzhledem k tomu, že se žalobce odmítal výzvám policie podrobit dobrovolně a vzniklo podezření, že by u sebe mohl mít zbraň, provedl jeden z policistů u žalobce prohlídku osoby v souladu s § 35 zákona o policii. Až v tomto momentě došlo ze strany policisty k odebrání mobilního telefonu žalobce. Do tohoto momentu žalobci policisté v natáčení jejich zákroku nijak nebránili.
31. Po provedení prohlídky osoby se však agresivita žalobce ještě zvýšila, začal policistům sprostě nadávat a vyhrožovat, když například uvedl *„Vyliž mi prdel, vyliž mi prdel“* a dále *„Tak za to si zaplatíte..“* a *„Proč na mě čůráku hrabeš?“*. Následně žalobce na jednoho z policistů zjevně záměrně plivnul. S ohledem na popsanou situaci byly ze strany policistů použity donucovací prostředky (hmaty a chvaty) a následně byla žalobci také nasazena pouta.
32. Jak konstatoval v rozsudku ze dne 29. 4. 2021, č.j. 1 As 419/2020 – 43 Nejvyšší správní soud *„Posouzení zákonnosti použití donucovacích prostředků musí být založeno na tom, zda je policista skutečně použil k ochraně hodnot uvedených v § 53 odst. 1 zákona o policii a zda situace ochranu těchto hodnot vůbec vyžadovala. Teprve následně je třeba posoudit, zda zasahující policista před jejich použitím splnil i zákonem předepsané procesní požadavky, tj. zda jim předcházela výzva k upuštění od protiprávního jednání a výstraha, že může být použito těchto prostředků. Následuje posouzení proporcionality samotného použitého prostředku a přiměřenost jeho použití. Zákonnost použití donucovacích prostředků je přirozeně nutno posuzovat v tomto algoritmu. I kdyby zasahující policista před jejich použitím učinil řádné výzvu s výstrahou, nebude jeho zákrok v souladu se zákonem, pokud vůbec nebyly dány zákonné*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

podmínky § 53 odst. 1 zákona o policii, tj. situace nevyžadovala ochranu bezpečnosti policisty, jiné osoby, majetku nebo veřejného pořádku. Tyto hodnoty přitom musí být v okamžiku výzvy a výstrahy ohroženy, nepostačuje pouze potenciální možnost vzniku jejich ohrožení.“

33. K ochraně bezpečnosti policisty nebo jiné osoby pak Nejvyšší správní soud v témže rozsudku uvedl, že pod ní „lze nepochybně podřadit i ohrožení jejich zdraví či přímo života jedním osobou, vůči níž policista zasahuje. Samotné opatření sledující ochranu zdraví či života jednotlivce i proti jeho vůli lze přitom považovat za ústavně konformní (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 11/08, bod 27 a ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 7/17, body 168 a násl.), pokud přirozeně tato opatření nemají za důsledek vznik větší újmy, než která před uplatněním takového opatření jednotlivci brozila.“
34. Ohledně přezkumu zákonnosti užití donucovacích prostředků pak Nejvyšší správní soud tamtéž souhlasil s Městským soudem v Praze v tom, že „je to primárně zasahující policista, kdo individuálně vyhodnocuje splnění podmínek pro použití donucovacího prostředku a komu zákon stanoví odpovědnost za jeho použití... To však nikterak neomezuje pravomoc správního soudu komplexně posoudit splnění těchto podmínek v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s.ř.s. Správní soud musí skutkové okolnosti posoudit komplexně, tj. nejen vlastní použití donucovacích prostředků, ale i širší kontext, v němž došlo k jejich použití (například širší rámec policejní akce, při níž byly donucovací prostředky uplatněny, srov. obdobě rozsudek ze dne 22. 2. 2017, č.j. 2 As 216/2016 – 92, č. 3599/2017 Sb. NSS, bod 35), avšak současně při zohlednění všech individuálních okolností daného případu.“
35. V posuzovaném případě došlo ze strany policistů k užití donucovacích prostředků až v situaci, kdy se žalobce odmítal podrobit jejich výzvě, na policisty plivnul (v době probíhající epidemie nemoci COVID-19), choval se agresivně a zároveň jim vyhrožoval. Soud proto v tomto kontextu nemá pochybnost o tom, že donucovacích prostředků bylo užito za účelem ochrany hodnot uvedených v § 53 odst. 1 zákona o policii, konkrétně k ochraně bezpečnosti samotných policistů, a to zejména s ohledem na agresivní jednání žalobce a vyhrožování z jeho strany. Prvá podmínka pro užití donucovacích prostředků tak byla naplněna. Soud tedy mohl přistoupit ke druhému kroku shora nastíněného přezkumného algoritmu, jímž je posouzení naplnění zákonných procesních požadavků. Z provedeného dokazování vyplynulo, že užití hmatů a chvatů ze strany jednoho z policistů přecházela výzva, aby žalobce od svého jednání upustil s výstrahou, že může být použito donucovacích prostředků. I tato podmínka tedy byla v posuzovaném případě naplněna.
36. Následně se tak soud musel zabývat posouzením proporcionality užitého prostředku a přiměřenosti jeho použití. V tomto ohledu soud uvádí, že proti žalobci byly použity hmaty a chvaty a následně mu byla nasazena pouta, tedy donucovací prostředky uvedené v § 52 písm. a) a p) zákona o policii. Žalobce byl hmaty a chvaty povalen jedním z policistů na zem a bylo mu zabráněno v dalším pohybu. Následně byla žalobci nasazena pouta a policisté jej odvedli do služebního vozidla. Vzhledem k chování žalobce a jeho jednání vůči zasahujícím policistům, zejména s ohledem na zjevnou agresivitu žalobce, vyhrožování policistům a na skutečnost, že žalobce v době epidemie onemocnění COVID-19 na jednoho z policistů záměrně plivnul, podle soudu nelze považovat užití předmětných donucovacích prostředků za neproporcionální. Soud naopak konstatuje, že se mu jejich užití jeví s ohledem na průběh Zásahu ze dne 16. 12. 2020, zejména s ohledem na žalobcovo chování, jako přiměřené.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

37. K tvrzení žalobce, že mu bylo při Zásahu ze dne 16. 12. 2020 způsobeno zranění, které vyústilo v šest dní pracovní neschopnosti, soud uvádí, že žalobce tuto skutečnost v řízení nijak nedoložil (nepředložil lékařské zprávy, potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti apod.) a zůstal pouze v rovině tvrzení. Soud se tedy touto okolností nemohl blíže zabývat a toliko konstatuje, že z Videozáznamu zásahu ze dne 16. 12. 2020 není patrné, že by žalobci při tomto zásahu bylo jakékoliv zranění způsobeno.
38. Rovněž k Zásahu ze dne 16. 12. 2020 tak soud v postupu zasahujících policistů nezákonný zásah do veřejných subjektivních práv žalobce neshledal.
39. Nad rámec výše uvedeného však považuje soud za potřebné dodat, že z provedeného Videozáznamu zásahu ze dne 16. 12. 2020 je patrné, že policisté žalobce, který šel, byť bez nasazené ochrany dýchacích cest, parkem, zastavili cíleně a vyzvali jej k prokázání totožnosti, když jeden z policistů bez uvedení důvodu, proč jej zastavuje, řekl žalobci: „Dobrý den, máte u sebe občanku?“ Následně žalobce vyzval k tomu, aby se zastavil, neboť s ním jedná a hned následně, poté, co jej žalobce vulgárně odbyl, žalobce vyzval „Jménem zákona stůjte, nebo budou použity donucovací prostředky.“ V tu chvíli se žalobce zastavil a pokračoval již shora popsáný děj. Soud konstatuje, že uvedené jednání policistů nepovažuje za zcela obvyklé. Je zřejmé, že jednání policistů zjevně nesměřovalo k uklidnění konfliktní situace. Byť soud dospěl k závěru, že užití donucovacích prostředků ze strany policie již bylo zcela jednoznačně důsledkem jednání žalobce a proběhlo v souladu se zákonem, soud se musí pozastavit nad tím, že policisté se v posuzovaném případě rozhodně nijak více nesnažili nastalou situaci uklidnit, ba dalo by se říci, jednali do určité míry arbitrárně. V tomto bodě soud upozorňuje na judikaturu Ústavního soudu, zejména na nález ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. I. ÚS 860/15, v němž Ústavní soud konstatoval, že „*policie, stejně jako jiné bezpečnostní složky státu, musí své zásahy vést nejen s respektem k důstojnosti a právům osob, vůči nimž je zasahováno, ale též tak, aby případné konfliktní situace spíše uklidňovaly, ne aby napětí stupňovaly, či konflikty dokonce samy vyvolávaly*“ a dále na nález ze dne 24. 5. 2016, sp. zn. I. ÚS 1042/15, v němž Ústavní soud uvedený princip opětovně zdůraznil. Soud proto konstatuje, že jednání policistů v posuzovaném případě považuje za zvláštní (oslovení žalobce, který jde proti nim s okamžitou výzvou k prokázání totožnosti, výzva k zastavení s upozorněním na možnost použití donucovacích prostředků), s ohledem na shora uvedenou premisu až za hraniční.
40. S ohledem na shora uvedené tak soud podle § 87 odst. 3 s.ř.s. žalobu zamítl.
41. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud druhým výrokem tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. K výroku o nákladech řízení soud ještě dodává, že ačkoliv se žalobce několikrát různými procesními postupy domáhal, aby bylo rozhodnuto o jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků, soud o této žádosti poté, co bylo jeho původní usnesení ze dne 24. 2. 2021, č.j. 14 A 18/2021 – 11, zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2021, č.j. 1 As 55/2021 – 25, již rozhodovat nemohl. Je tomu tak proto, že žalobce vzal svou žádost o osvobození od soudního poplatku výslovně zpět podáním ze dne 21. 6. 2021 (Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce), v němž jednoznačně uvedl, že „*O žádné osvobození nyní nestojím a o nic takového jsem nyní nežádal.*“ Bez žádosti však soud o osvobození rozhodnout nemohl, neboť řízení o osvobození od soudního poplatku je striktně návrhové. Nad rámec již uvedeného však soud musí zdůraznit, že s ohledem na

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

majetkové poměry žalobce, které soud zjistil z žalobcem k předmětnému formuláři přiložených výpisů z bankovních účtů, kdy žalobcův průměrný příjem v období šesti měsíců před podáním žaloby dosahoval výše 48 505 Kč, se ze strany žalobce co do jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků jednalo o žádost zjevně neodůvodněnou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. března 2022

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.